

ZÖLD KÖZBESZERZÉSI LEHETŐSÉGEK

dr. Paksi Gábor

ügyvéd, felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó

ZÖLD KÖZBESZERZÉSI MUNKACSOPORT

- ✘ Közbeszerzési Tanácsadók Országos Szövetsége
- ✘ <http://www.kozbeszerzok.hu/zold-kozbeszerzesi-munkacsoport/>
- ✘ 2016: Együttműködési megállapodás létrejött a Közbeszerzési Hatósággal

CÉLOK

- ✘ - a közbeszerzések területén is biztosítani az ún. „zöld szempontok” érvényesülését
- ✘ - a fenntartható, zöld közbeszerzési eljárások előmozdítása
- ✘ - minél több értékes, és valóban értékelhető információ

MUNKAMÓDSZER

- ✘ kutatási munka, kutatócsoportként való működés
- ✘ jogirodalom összegyűjtése, elektronikusan elérhető jogirodalom honlapon közzététele
- ✘ tanulmányok írása, publikálás, elektronikus felület biztosítása, elektronikus publikálási lehetőség
- ✘ hirdetésmények áttekintése, best practise, joggyakorlat összegyűjtése
- ✘ kapcsolattartás zöld közbeszerzés terén dolgozó szervezetekkel, szakértőkkel,
- ✘ konferenciák szervezése, konzultációk tartása
- ✘ szakértői közreműködés a közbeszerzési jogi oktatásban
- ✘ elektronikus kapcsolattartás

ZÖLD KÖZBESZERZÉS

- ✘ az olyan közbeszerzés, amely során az ajánlatkérő a beszerzési folyamat minden szakaszában figyelembe veszi a környezetvédelem szempontjait, és az élelciklusuk során a környezetre lehető legkisebb hatást gyakorló megoldások keresésével és előnyben részesítésével ösztönzi a környezetbarát technológiák elterjedését és a környezetbarát termékek előállítását. (www.kozbeszerzes.hu)

COM (2008) 400

- ✘ A zöld közbeszerzési eljárást az Európai Bizottság a Környezetvédelmi szemléletű közbeszerzés című közleményében olyan eljárásként határozza meg, „amelynek alkalmazásakor a hatóságok azoknak az áruknek, szolgáltatásoknak és munkálatoknak a beszerzését részesítik előnyben, amelyek más, azonos rendeltetésű árukhoz, szolgáltatásokhoz és munkálatokhoz képest kisebb mértékben terhelik a környezetet”.
- ✘ (forrás: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52008DC0400>)

LEHETSÉGES IRÁNYOK

- ✘ *vedd meg, használd és dobd el...*
- ✘ Körforgásos gazdaság: a Bizottság a körforgásos gazdaságra vonatkozó ambíciózus, új csomagot fogadott el a versenyképesség fokozása, a munkahelyteremtés és a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6203_hu.htm
- ✘ Üzleti alapra kell helyezni a zöld szempontok érvényesülését, zöld iparág megerősítése, gazdasági célú környezetvédelem, üzleti lehetőség legyen!
- ✘ A körforgásos gazdaság segítse az éghajlatváltozás elleni küzdelmet és a környezetvédelmet, miközben előmozdítja a munkahelyteremtést, a gazdasági növekedést, a beruházásokat és a társadalmi méltányosságot is.
- ✘ A zöld közbeszerzés révén a hatóságok pénzügyi megtakarítást is érjenek el.

ÉRINTETT PIAC

- ✘ Public authorities are major consumers in Europe: they spend approximately **1.8 trillion euro annually**, representing around **14 % of the EU's gross domestic product**
- ✘ (forrás: http://ec.europa.eu/environment/gpp/what_en.htm)
- ✘ Az állam és az önkormányzatok a beszerzési piacon ma Európában a legnagyobb fogyasztónak számítanak.
- ✘ Óriási lehetőség és egyben felelősség is!

EU GPP CRITERIA

- ✘ Az Európai Unió által közzétett zöld közbeszerzési követelmények (uniós GPP-követelmények) célja, hogy megkönnyítsék az állami hatóságok számára olyan termékek, szolgáltatások és építési beruházások beszerzését, melyek kisebb mértékben károsítják a környezetet.
- ✘ A követelmények alkalmazása önkéntes.
- ✘ A követelmények úgy vannak megfogalmazva, hogy az adott hatóság – amennyiben azt megfelelőnek ítéli – közvetlenül beépíthesse őket a pályázati dokumentációba.

-
- ✘ Valamennyi uniós zöld közbeszerzési követelmény, illetve az azok kiválasztásakor figyelembe vett főbb megfontolásokat ismertető műszaki háttér-információkat tartalmazó jelentés letölthető a zöld közbeszerzéssel foglalkozó weboldalról
 - ✘ <http://ec.europa.eu/environment/gpp>
 - ✘ A követelmények értelmezéséhez és alkalmazásához a zöld közbeszerzési információs szolgálat nyújt segítséget.

A JELENLEG ÉRINTETT TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSCSOPORTOK

- ✗ Tisztítószeresek és szolgáltatások
- ✗ Másolópapír és a grafikai célra szánt papír
- ✗ Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés
- ✗ Irodaépület
- ✗ Az egészségügyi ágazatban használt elektromos és elektronikai készülékek
- ✗ Villamos energia
- ✗ Étkeztetési és vendéglátó-ipari szolgáltatások
- ✗ Bútorok
- ✗ Kertészeti termékek és szolgáltatások

- ✘ Képkalkotó berendezések
- ✘ Beltéri világítás

- ✘ Irodai informatikai berendezés
- ✘ Közúti tervezés, építés és karbantartás
- ✘ Egészségügyi szerelvények
- ✘ Közvilágítási lámpatestek és forgalomirányító fényjelző készülékek
- ✘ Textilek
- ✘ Vízőblítékes WC-k és vizeldék
- ✘ Közlekedés
- ✘ Falpanelek
- ✘ Szennyvíz-infrastruktúrák
- ✘ Melegvíz-üzemű fűtőberendezések

GPP KÖVETELMÉNYEK

- ✘ A követelmények négy kategóriába sorolhatók:
- ✘ műszaki előírások, közbeszerzési műszaki leírás;
- ✘ kiválasztási kritériumok, kizáró okok, alkalmassági követelmények;
- ✘ odaítélési kritériumok, értékelési szempontok;
- ✘ a szerződés teljesítésére vonatkozó kikötések.

FŐBB SZEMPONTOK

- ✗ Energiahatékonyság, megtakarítás
- ✗ Megújuló energiák alkalmazása
- ✗ Fenntartható forrásból származó termék
- ✗ Uniós ökocímke
- ✗ Biotermékek
- ✗ Újrahasznosítottanyag-tartalom
- ✗ Újrafeldolgozhatóság
- ✗ Alternatív üzemanyagok
- ✗ Zajkibocsátás,
- ✗ CO₂ kibocsátás
- ✗ ÜHG kibocsátás

CÉLSZINT

- ✘ Minden termék-/szolgáltatáscsoport tekintetében két követelményrendszert mutat be, mindegyik követelménykategória esetében két célszint közül lehet választani:
- ✘ Az **alapkövetelmények** a GPP-követelmények egyszerű alkalmazását hivatottak biztosítani.
- ✘ Egy termék környezetvédelmi teljesítményének egy vagy több kulcsfontosságú területére helyezik a hangsúlyt, és céljuk, hogy lehetőleg minél kevesebb igazgatási költség merüljön fel a vállalkozásoknál.
- ✘ Az **alapkövetelmények** az alapvető környezeti hatásokkal foglalkoznak, és alkalmasak arra, hogy bármely tagállam ajánlatkérői alkalmazzák őket. Úgy kerültek kialakításra, hogy a lehető legkisebb ellenőrzési többletráfordítással vagy költségnövekedéssel alkalmazhatók legyenek.

- ✘ Az átfogó követelmények a környezeti hatékonyság több szempontját veszik figyelembe, illetve annak magasabb szintű elérésére irányulnak, és azok a hatóságok alkalmazhatják őket, amelyek többet kívánnak tenni a környezetvédelmi és innovációs célok megvalósulásának előmozdításáért.
- ✘ Az átfogó követelményeket azok alkalmazhatják, akik a piacon elérhető termékek közül a környezeti szempontból legjobbakat kívánják megvásárolni.
- ✘ Alkalmazásuk ellenőrzési többletráfordítással és csekély költségnövekedéssel járhat az azonos funkciókkal rendelkező egyéb termékekhez képest.

„UTAK TERVEZÉSE, KIVITELEZÉSE ÉS KARBANTARTÁSA” TERMÉKCSOPORT

- ✘ **BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM**
Az utak tervezésére, kivitelezésére és karbantartására vonatkozó uniós zöld közbeszerzési követelmények
- ✘ forrás:
http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm
- ✘ Ez a dokumentum az utakra vonatkozóan kidolgozott uniós GPP-követelményeket tartalmazza.

SZAKASZOK

- ✘ A. A tervezőcsapat és a vállalkozók kiválasztása; Előzetes hatókörbecslés és megvalósíthatóság;
- ✘ B. Részletes tervezési és teljesítménykövetelmények meghatározása;
- ✘ C. Építés vagy nagymértékű bővítések;
- ✘ D. Úthasználat;
- ✘ E. Karbantartás és üzemeltetés;
- ✘ F. Az élettartam vége (End of Life, EoL), Használatból való kivonás.

FŐBB KÖRNYEZETI HATÁSOK

- ✘ A közbeszerzési eljárás előkészítésénél meg kell vizsgálni a legjelentősebb környezeti hatásokat, különösen
- ✘ **gördülési ellenállás** (üzemanyag-fogyasztás, üvegházhatású gáz-kibocsátás)
- ✘ **forgalmi torlódás, napi forgalom**
- ✘ **(építő)anyagok előállítása és a szállítás** (természeti erőforrások kimerülése, energiafelhasználás és kibocsátás)
- ✘ **környezeti zajkibocsátás**
- ✘ **csapadékvíz-elvezetés** (vízszennyezés)
- ✘ **élőhelyek megőrzése.**

KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

A2. AZ ÉPÍTÉSI FŐVÁLLALKOZÓ KOMPETENCIÁI

- ✘ A fővállalkozónak megfelelő kompetenciákkal és tapasztalattal kell rendelkeznie olyan útépítési és -karbantartási szerződések teljesítése terén, amelyekkel bizonyítottan sikerült jobb környezeti hatékonyságot elérni.
- ✘ Az alábbi területeken kell releváns tapasztalattal rendelkezni (a beruházástól és a kiválasztott GPP-követelményektől függően):
- ✘ A makroérdességet (átlagos profilmélység) érintő monitoring és rendszeres karbantartási munkák bevezetése, valamint az átlagos profilmélység változása, az egyenetlenségek és a felületi hibák miatt fellépő üzemanyag-fogyasztás értékelése;
- ✘ Építőanyagok tartósságának értékelése; A Modelling Infrastructure Influence on Road Vehicle Energy Consumption [Az infrastruktúra közúti járművek energiafogyasztására gyakorolt hatásának modellezése] (MIRAVEC) projektben ismertetett eszköz vagy – amennyiben léteznek ilyenek – egyéb ezzel egyenértékű értékelési eszközök használata az üzemanyag-fogyasztás értékelésére;

- ✘ Forgalmi torlódások mérséklésére irányuló terv bevezetése, valamint a forgalmi torlódások kezelése a kivitelezés és karbantartás során, többek között olyan megoldások alkalmazásával, mint például alternatív útvonalak, változtatható irányú forgalmi sávok, autópályák esetében kialakított leállósávok, intelligens közlekedési rendszer (ITS) elemek, és ezek életciklusköltség-számítási elemzés segítségével történő értékelése;
- ✘ - A környezetet kevésbé terhelő építőanyagok beszerzése és használata, valamint ezek teljesítményének ellenőrzése. Ellátáslánc-menedzsment bármely hatályos közúti értékelési és tanúsítási rendszer (például CEEQUAL, Greenroads stb.) követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében. Életciklus-értékelési/életciklusköltség-számítási eszközökkel szerzett tapasztalat;
- ✘ - Magas újrahasznosítottanyag- és újrahasználtanyag-tartalommal rendelkező építési anyagok és melléktermékek beszerzése és használata az útépités és -karbantartás során;
- ✘ - A bontási hulladékokkal, kitermelt anyagokkal, illetőleg a termőtalajjal való gazdálkodásra vonatkozó tervek sikeres végrehajtása a keletkezett hulladék minimalizálása érdekében. Az építési területen belüli és azon kívüli hulladékkezelési lehetőségek kiválasztása és ismerete;

-
- ✘ - Alacsony hőmérsékletű aszfalttal szerzett munkatapasztalat, különös tekintettel a munkavállalók egészségével és biztonságával kapcsolatos legjobb gyakorlatokra;
 - ✘ - Alacsony zajszintű útburkolatok kivitelezése és monitoringja, valamint a zajcsökkentési teljesítmény tartósságának elemzése;
 - ✘ - Hosszú élettartamú útburkolatok, és a burkolat kopórétegei tartósságának növelése;
 - ✘ - Olyan vízszennyezés-csökkentő elemek és csapadékvíz-visszatartó képességgel rendelkező elemek kivitelezése és üzembe helyezése, amelyek magukban foglalnak „puha” műszaki megoldásokat.
 - ✘ Ki kell emelni az e területekhez kapcsolódó beruházási tapasztalatokat és folyamatos szakmai fejlődést.

ELLENŐRZÉS

- ✘ Információk és referenciák formájában bizonyítékokat kell szolgáltatni az elmúlt 5 évből olyan korábbi szerződésekre, amelyek keretében a fenti feladatokat kellett ellátni. A fentieket a következő forrásokból származó bizonyítékokkal és adatokkal kell alátámasztani:
- ✘ - Független ellenőrzés (pl. bontási hulladékok ellenőrzése);
- ✘ - Az út főbb elemeinek életciklus-értékelése/életciklusköltség-számítási elemzése
- ✘ és/vagy;
- ✘ - Például az építési és bontási hulladékok, kitermelt anyagok és talaj előállításának és az ezekkel való gazdálkodásnak, a közutak rutinszerű és megelőző karbantartására és rehabilitációjára vonatkozó teljesítmény-paraméterek stb. monitorozásából származó adatok gyűjtése.
- ✘ Mindezt az előreláthatólag a beruházáson dolgozó munkavállalók önéletrajzával is alá kell támasztani.

- ✘ A tanácsadók, tervezőcsapatok és vállalkozók értékelését tapasztalt értékelő testületnek kell elvégeznie. Indokolt lehet külső szakembereket bevonni, ami történhet projektvezető kinevezésével, és az ajánlattevő vállalkozók tapasztalatának megítéléséhez szükséges tudással és jártassággal rendelkező tagokból álló testület létrehozásával.
- ✘ A közbeszerzési irányelvek kifejezetten szerepel, hogy szerződés-odaítélési kritérium lehet a szerződés teljesítésére kijelölt személyi állomány szervezete, képzettsége és tapasztalata (amennyiben a kijelölt személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára). Az olyan összetett szerződéseknél, mint az útépitési szerződések, rendszerint számítani lehet arra, hogy a projektvezetők, a tervezőcsapat, a szaktanácsadók és a vállalkozók szaktudásának színvonala jelentősen befolyásolhatja a beruházás megvalósítását.

ODAÍTÉLÉSI KRITÉRIUMOK

- ✘ Az ajánlatkérők által felhasználható odaítélési kritériumok célszint és technikai összetettség szerinti csökkenő sorrendben a következők:
- ✘ 1. Életciklus-értékelés elvégzése (B14. átfogó követelmény). Az ajánlattevőknek a fő útelemek életciklusra gyakorolt hatását kell felmérniük.
- ✘ 2. Szénlábnyom: A szénlábnyom mérése (B14. alapkövetelmény). Az ajánlattevőknek a fő útelemek globális felmelegedési potenciálját kell felmérniük.
- ✘ 3. Az újrahasznosítottanyag- és újrahasználtanyag-tartalomra vonatkozó előírás: Az ajánlattevőknek olyan anyagokat kell használniuk, amelyek a főbb útelemek tekintetében megfelelnek a minimális újrahasznosítottanyag- és újrahasználtanyag-tartalomra vonatkozó követelménynek (B15. követelmény).
- ✘ 4. A nagy tömegű anyagok szállításából eredő kibocsátás csökkentésének előírása: E követelmény a főbb útelemekhez használt adalékanyagok szállításából származó alacsony CO₂-kibocsátást jutalmazza (B16. követelmény).

KONKRÉT JAVASLATOK

- ✘ B13. A gördülési ellenállásból eredő, forgalommal összefüggő üzemanyag-fogyasztás teljesítménykövetelményei
- ✘ Ellenőrzés: Az ajánlattevőnek részletes terveket kell benyújtania, amelyek magukban foglalják a kinyilatkoztatott teljesítmény-paramétereket is, a felület egy reprezentatív mintájának vizsgálati eredményeivel együtt. A vizsgálatokat egy független laboratóriumnak kell elvégeznie, az ISO 17025 szabvány általános alapelveinek megfelelően.

-
- ✘ 1. lehetőség: Pontot kell adni azoknak az ajánlatoknak, amelyekben az útfelület alacsonyabb átlagos profilmélységét (MDP) vállalják, a csúszási ellenállás és nedves súrlódás által meghatározott biztonságos feltételek tartományán belül.
 - ✘ Ellenőrzés: 1. lehetőség: az átlagos profilmélység az ISO 13473-1 szabvány szerint mérendő.

- ✘ 2. lehetőség: Pontot kell adni azoknak az ajánlatoknak, amelyekben az útfelület kisebb gördülési ellenállását vállalják.
- ✘ Ez a lehetőség csak akkor használható, ha a következő három követelmény teljesül:
- ✘ 1. az ajánlatkérő a pályázati felhívásban meghatározza a gördülési ellenállás közvetlen mérésére alkalmazható vizsgálati módszert, és;
- ✘ 2. az ajánlattevők számára elérhetőek olyan laboratóriumok, melyek ezen vizsgálati módszerrel tesztelik a gördülési ellenállást, és;
- ✘ 3. a vizsgálati módszert az ISO 17025 szabvány rendelkezései szerint hitelesítették.
- ✘ Ellenőrzés: 2. lehetőség: a gördülési ellenállás az ajánlatkérő által a pályázati felhívásban meghatározott vizsgálati módszerrel mérendő.

-
- ✘ 3. lehetőség: Pontot kell adni azoknak az ajánlatoknak, amelyekben olyan útfelület kialakítását vállalják, amely csökkenti a forgalommal összefüggő üzemanyag-fogyasztást.
 - ✘ Az ajánlatkérő biztosítja az ajánlatadók számára az eszközt, beleértve a tervezéshez szükséges adatokat is (útvonal, járműforgalom, átlagos görbület, emelkedés és süllyedés/dőlésszög). Az ajánlatadónak fel kell tüntetnie az üzemanyag-fogyasztást befolyásoló tervezési paramétereket, a vonatkozó bizonytalansági szintekkel együtt megadva ezen értékeket, valamint az üzemanyag-fogyasztásra vonatkozó beclés bizonytalansági szintjéről is nyilatkoznia kell.

-
- ✘ **Ellenőrzés:** 3. lehetőség: Az ajánlattevőnek be kell nyújtania a MIRAVEC-projektben ismertetett eszköz vagy – amennyiben léteznek ilyenek – egyéb ezzel egyenértékű értékelési eszközök használatával számított, várható üzemanyag-fogyasztási eredményeket.

-
- ✘ **B14. A fő útelelemek életciklus-értékelési teljesítménye**
 - ✘ Ez a követelmény csak akkor alkalmazható, ha az ajánlattevők viszonyítási alapként egy referenciaútra vonatkozó mennyiségkimutatást kapnak, vagy az ajánlattevők által benyújtott terveket versenyeljárás keretében összehasonlítják.
 - ✘ Pont jár, amennyiben az út, amely életciklus-értékelési hatékonysága kedvezőbb a referenciaúttal vagy egyéb konkurens tervekkel való összehasonlításban. A hatékonyságot az út ISO 14040/14044 szabvány szerinti életciklus-értékelésének elvégzésével kell felmérni.

Kulcsfontosságú feltételezések és eredmények:

- ✘ - a földmunkákkal és alapozási munkákkal kapcsolatos megoldások;
- ✘ - a felhasználni tervezett anyagok, az alkalmazandó technikák, úgy mint melegen kevert aszfalt (WMA), félig melegen kevert aszfalt (HWMA), hidegen kevert aszfalt (CMA), valamint az újrahasznosítottanyag- és újrafelhasználtanyag-tartalom és/vagy melléktermékek;
- ✘ - az anyagoknak az előállítási helyről a munkaterületre szállításából származó, CO₂-egyenértékesben kifejezett tonnánkénti kibocsátás (kiindulási földmozgatási terv);
- ✘ - a kitermelt anyagok, valamint az építési és bontási hulladékok építési helyszínen és azon kívül történő újrafeldolgozásának, újrahasználatának százalékos mértéke;
- ✘ - Karbantartási tevékenységek és gyakoriságuk.

ELLENŐRZÉS

- ✘ Az ajánlattevőnek be kell nyújtania a javasolt tervhez kapcsolódó mennyiségkimutatást és az életciklus-értékelés ISO 14044 szabvány szerint jelentett eredményeit. A referenciaúttal való összehasonlítást egy rövid műszaki jelentésben kell ismertetni, amely összeveti azt a javasolt tervezési lehetőséggel (vagy lehetőségekkel), és tartalmazza a hatékonyságnövekedés számítását.
- ✘ A műszaki jelentést kritikai felülvizsgálatnak kell alávetni, amelyet az ajánlatkérő által kinevezett, életciklus-értékelésre szakosodott műszaki értékelőnek kell elvégeznie.

- × **B15. Újrahasznosítottanyag-tartalom beépítése**
- × Az ajánlatkérő azoknak az ajánlattevőknek adhat pontot, akiknél a (d) táblázatban felsorolt útelemek esetében az újrahasznosított, újrafelhasznált anyagok és/vagy melléktermékek tömegszázaléka összesítve eléri vagy meghaladja a 30 %-ot.
- × Ellenőrzés:
- × Az ajánlattevőnek javaslatot kell tennie az újrahasznosítottanyag-tartalomra, az újrahasználtanyag-tartalomra és/vagy a melléktermékekre, az építési termékek gyártója (gyártói) által közölt információk alapján számszerűsítve az újrahasznosítottanyag-és/vagy újrahasználtanyag-tartalom arányos hozzájárulását a megadott útelemek összsúlyához. Az ajánlattevőnek ismertetnie kell, hogyan számítja ki és ellenőrzi az újrahasznosítottanyag-tartalmat, amelynek magában kell foglalnia legalább az egyes gyártási tételekre vonatkozó dokumentációt, úgy mint típusvizsgálati jelentés, üzemi gyártásellenőrzésre vonatkozó dokumentáció és szállítási dokumentáció, illetőleg információt arra vonatkozóan, hogy miként fognak gondoskodni a független hitelesítésről a kivitelezési szakaszban.

-
- ✘ B16. Az adalékanyagok szállításából származó, CO₂-egyenértékesben kifejezett kibocsátásra vonatkozó teljesítménykövetelmények
 - ✘ Az útelemek gyártásához felhasználandó adalékanyagok tonnánkénti, CO₂-egyenértékesben kifejezett kibocsátásának csökkentése arányában kell pontot adni.

-
- ✘ Ellenőrzés:
 - ✘ Az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban megjelölt számítási eszköz használatával meg kell határozni a megjelölt útelemekhez felhasznált adalékanyagok CO₂-egyenértékesben kifejezett, tonnánkénti kibocsátásának becsült értékét. Meg kell adni a szállítási módot (vagy módokat), és az egyed-
es szállítási módokra vonatkozó kibocsátási
tényezőt meg kell szorozni az anyagok
mennyiségkimutatás szerinti mennyiségével.

- ✘ **B17. A vízvezető rendszerek „puha” műszaki megoldást képviselő vízszennyezés-csökkentő elemeire vonatkozó követelmények**
- ✘ ~~Pont jár az olyan vízvezető rendszerek tervére, melyek „puha” műszaki megoldást jelentő, gyakorta „fenntartható városi vízvezető megoldásoknak” (Sustainable Urban Drainage Solutions, SuDS) nevezett elemeket tartalmaznak.~~
- ✘ - Alacsony kiemelt szegélyű (<25 mm) vagy kiemelt szegéllyel egyáltalán nem rendelkező szikasztó árkok, melyek az útszéli területeknek legalább a 40 %-át lefedik (0,25x pont);
- ✘ - Füvesített árkok, melyek az útszéli területeknek legalább a 40 %-át lefedik (0,5X pont);
- ✘ - Növényzettel borított csapadékvíz-visszatartó medencék, melyeknek a beszivárgás lehetővé tétele érdekében béleletlen az aljzata, és melyeken keresztül a teljes közúti csapadékmennyiség elvezetésre kerül, még mielőtt elérné a helyi felszíni vízfolyást (0,5X pont);
- ✘ - Növényzettel borított csapadékvíz-visszatartó tavak, melyeknek bélelt az aljzata, így mesterséges vizes élőhelyek és/vagy állandó víztestek alakíthatók ki azon medence egészén vagy egy részén, melyen keresztül a teljes közúti csapadékmennyiség elvezetésre kerül, még mielőtt elérné a helyi felszíni vízfolyást (0,75x pont).
- ✘ A vízvezetési tervekbe egynél több fenntartható városi vízvezető megoldást is bele lehet építeni.

-
- ✘ Ellenőrzés:
 - ✘ Az ajánlattevőnek részletesen be kell mutatnia ezeket a vízelvezető megoldásokat, és egyértelműen fel kell azokat tüntetnie a tervekben. Adott esetben hivatkozni kell a legjobb gyakorlatot jelentő tervezési módszerekre, illetve, hogy ezeket hogyan építették bele a tervekbe.

- ✘ B18. A „puha” műszaki megoldást jelentő elemeket magukban foglaló vízvezető rendszerek csapadékvíz-visszatartó képességére vonatkozó követelmények
- ✘ Pont jár a „puha” műszaki megoldást jelentő, gyakorta „fenntartható városi vízvezető megoldásoknak” (Sustainable Urban Drainage Solutions, SuDS) nevezett elemeket alkalmazó vízvezető rendszerekért, amelyek olyan csapadékvíz-visszatartó eszközöket foglalnak magukban, melyek növelik a helyszín esztétikáját, és hozzájárulnak a lehetséges élőhelyteremtéshez az alábbiak szerint:
 - ✘ - Füvesített árkok, melyek kis méretű gátaakkal vannak ellátva és aljzatukba egy szűkítő elem kerül beépítésre, hogy intenzív esőzések során csapadékvíz-visszatartó eszközként szolgáljanak, de normál esetben szárazak (0,50X pont);
 - ✘ - Növényzettel borított csapadékvíz-visszatartó medencék, melyeknek a beszivárgás lehetővé tétele érdekében béleletlen az aljzata, a súlyosabb körülmények esetére rendelkeznek túlfolyókkal, és melyeken keresztül a teljes közúti csapadékmennyiség elvezetésre kerül, még mielőtt elérné a helyi felszíni vízfolyást (0,50X pont);
 - ✘ - Növényzettel borított csapadékvíz-visszatartó tavak, melyeknek bélelt az aljzata, így mesterséges vizes élőhelyek és/vagy állandó víztestek alakíthatók ki azon medence egészén vagy egy részén, melyen keresztül a teljes közúti csapadékmennyiség elvezetésre kerül, még mielőtt elérné a helyi felszíni vízfolyást (0,75x pont)

-
- ✘ Ellenőrzés:
 - ✘ Az ajánlattevőnek részletesen be kell mutatnia ezeket a vízelvezető megoldásokat, és egyértelműen fel kell azokat tüntetnie a tervekben. Adott esetben hivatkozni kell a legjobb gyakorlatot jelentő tervezési módszerekre, illetve, hogy ezeket hogyan építették bele a tervekbe.

- ✘ **B19. Az utat átszelő vadátjárók teljesítménykövetelményei**
- ✘ Pont jár az olyan vízelvezető infrastruktúrákért (átereszek vagy aluljárók), melyek lehetővé teszik a kistestű állatoknak, kétéltűeknek vagy vízi fajoknak az úton való biztonságos átkelését.
- ✘ A pontok odaítélésére az alábbiak szerint kell, hogy sor kerüljön:
- ✘ - Kiemelt szegéllyel egyáltalán nem rendelkező útszéli szikkasztó árkok, melyek az útszéli területeknek legalább a 60 %-át lefedik (0,5x pont);
- ✘ - A felszíni víznek az úttest alatti átvezetését szolgáló összes áteresz sík és száraz járófelületként szolgál a kistestű állatok számára (0,5X pont);
- ✘ - Minden olyan áteresz, amely állandó felszíni vízfolyások átvezetésére szolgál, lehetővé teszi a halak vagy kétéltű fajok áramlással ellentétes irányú, akadálytalan vándorlását (0,5X pont).

-
- ✘ Ellenőrzés:
 - ✘ Az ajánlattevőnek részletesen ismertetnie kell bármely kiemelt szegélyt, szikkasztó árkot vagy átereszt, összehasonlítva ezeket az ajánlatkérő által meghatározott, legjobb gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokkal.

-
- ✘ **B20. Alacsony zajszintű útburkolat kialakítására vonatkozó teljesítménykövetelmény**
 - ✘ Pont jár, amennyiben az útburkolatra vonatkozó tervek szerint a közeltéri (CPX) méréssel vizsgált zajkibocsátás több, mint 1 dB(A) értékkel alacsonyabb, mint a vonatkozó minimális műszaki követelmény (lásd a B7. követelményt). A pontok odaítélésére azon decibelek (dB(A)) számának arányában kerül sor, amennyivel az útburkolat becsült teljesítménye kedvezőbb, mint a vonatkozó minimális műszaki követelmény.

-
- ✘ Ellenőrzés:
 - ✘ Azonos a B7. követelmény ellenőrzésénél leírtakkal.
 - ✘ Az ajánlattevőnek le kell írnia a tervezett alacsony zajszintű útburkolat jellegét, többek között az adalékanyagok osztályozását, az adalékanyagok legnagyobb méretét, a használt kötőanyagot, a várható hézagok térfogatát, valamint az úthoz társított megfelelő sebesség(ek) mellett a tesztjárművek várható közeltéri méréssel vizsgált zajkibocsátását. Az új burkolat várható zajcsökkentési teljesítményének laboratóriumi mérések és/vagy a vizsgálati útszakaszon végzett helyszíni mérések értékein kell alapulnia, és összehasonlíthatónak kell lennie egyéb, közismerten alacsony zajszintű referenciafelületekkel. Az adatokat és információkat előállíthatják maguk az ajánlattevők is a független szakmai szempontból felülvizsgált, publikált szakirodalom, illetőleg az útfelületek zajszintmérése terén illetékes hatóságok által aláírt nyilatkozatok alapján. A megnyitást követően egy, az illetékes hatóság által aláírt vizsgálati jelentést kell biztosítani, amely a megállapodott útszakaszoknak a megállapodott sebesség vagy sebességek mellett, közeltéri méréssel vizsgált zajkibocsátási eredményeit ismerteti, és amely bizonyítja a vonatkozó zajkibocsátási határértékeknek való megfelelést. A vizsgált útszakasz térbeli varianciájának bizonyítania kell, hogy a vizsgálati útszakasz egyetlen egyedi része sem haladja meg ezeket az átfogó határértékeket több, mint 2 dB(A) értékkel.

ELLENŐRZÉS

- ✘ - széles körben elismert vizsgálati eljárás
- ✘ - szabvány (különösen ISO)
- ✘ - illetékes hatóság
- ✘ - ajánlatkérő által kinevezett szakosodott műszaki értékelő
- ✘ - labor mérések
- ✘ - helyszíni mérések
- ✘ - ajánlattevő nyilatkozata
- ✘ - gyártói nyilatkozat, gyártó által nyújtott tájékoztatást
- ✘ - az adott ajánlatkérő számára elvégzett vizsgálat
- ✘ - mérésre akkreditált vizsgáló intézmény által végzett mérés

Köszönöm a figyelmet!

dr. Paksi Gábor

**ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó**

dr.paksi.gabor@anpast.hu